

ชื่อภาคนิพนธ์	:	ความคิดเห็นของประชาชนผู้อาศัยในที่ราชพัสดุต่อการจัดการที่ราชพัสดุชุมชน : กรณีศึกษาบ้านสันดอนแก้ว อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา
ชื่อผู้เขียน	:	นายธวัชชัย ชุมพรเกรียงไกร
ชื่อปริญญา	:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	:	2551

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่อาศัยอยู่ในที่ราชพัสดุ ต่อการจัดการที่ราชพัสดุของชุมชนบ้านสันดอนแก้ว อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบุกรุกที่ดินราชพัสดุของชุมชนบ้านสันดอนแก้ว อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา (3) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ราชพัสดุและแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารจัดการที่ราชพัสดุที่มีการบุกรุก

ประชากรเป็นประชาชนที่บุกรุกที่ราชพัสดุบ้านสันดอนแก้ว อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา จำนวน 114 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และ F-test

ผลการศึกษา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา สมรสแล้ว จำนวนสมาชิกครอบครัวที่อยู่ในการอุปการะมี 1 - 3 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,001-4,000 บาท ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในที่ดินราชพัสดุส่วนใหญ่อาศัยอยู่ 30 ปีขึ้นไป สถานภาพทางสังคมเป็นราษฎรทั่วไป

ด้านการรับรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีการรับรู้ในประเด็นว่า ที่ราชพัสดุเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและเป็นที่ดินของรัฐในระดับมากที่สุด รองลงมา คือประเด็นที่ราชพัสดุมีไว้สำหรับให้ประชาชนทั่วไป รวมทั้งให้ผู้บุกรุกอยู่อาศัยและเช่า สำหรับเรื่องที่มีการรับรู้ที่น้อยที่สุด คือเรื่องตามกฎหมายเป็นหน้าที่ของรัฐจะต้องจัดที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน และออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้กับประชาชน

ด้านการจัดการที่ราชพัสดุในภาพรวมประชาชนผู้อาศัยในพื้นที่ราชพัสดุ มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านแนวทางการแก้ปัญหาการบุกรุก ส่วนด้านการจัดการชุมชน ด้านแนวทางการใช้ประโยชน์จากที่ดิน และด้านการรับรู้ปัญหา มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้อาศัยในที่ราชพัสดุ กับความคิดเห็นต่อการจัดการที่ราชพัสดุ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สถานภาพสมรส รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ที่ราชพัสดุ และสถานภาพทางสังคม มีความคิดเห็นต่อการจัดการที่ราชพัสดุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ดิน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการที่ราชพัสดุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่ดินของรัฐทุกประเภท และข้อกฎหมายที่ควรปฏิบัติ
2. ควรมีการจัดอบรมและสัมมนาแก่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับต่าง ๆ หรือผู้นำชุมชนเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและป้องกันการเกิดปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดิน
3. ควรจัดเวทีประชาคมโดยเชิญผู้อยู่อาศัย และประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะร่วมกัน
4. ควรมีการดำเนินงานเป็นลักษณะแบบบูรณาการร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยกำหนดนโยบายแนวทางหลักเกณฑ์ระเบียบให้มีความสอดคล้องกัน
5. ควรมีแนวทางนโยบายที่จะต้องจัดสรรที่ดินให้ประชาชนที่ฐานะยากจนได้ประโยชน์ที่เท่ากัน โดยกระจายการถือครองที่ดินและให้มีสิทธิ์หรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น
6. รัฐควรมีนโยบายให้เป็นแนวทางเดียวกันกับประชาชนที่บุกรุกถือครองที่ดินในระยะเวลายาวนานก่อนมีกฎหมายประกาศใช้ โดยกำหนดอัตราค่าเช่าที่ต่ำ และให้มีการปกป้องดูแลรักษาทรัพยากรในที่ดินที่มีพันธุ์ไม้ที่ต้องคงสงวนไว้

The three objectives of the study were (1) to examine the opinions of residents in the crown property land on the management of the Ban San Don Kaew, Mae Jai District, Phayao Province; (2) to identify the factors influencing the residents' opinions on the squatting of the crown property land there, and (3) to make some recommendations on how to solve the squatting problems or how to manage the quitted crown property land efficiently.

The population were 114 squatters at Ban San Don Kaew, Mae Jai District, Phayao Province. A questionnaire was employed as the research instrument. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean standard deviation, T-test, and F-test.

Findings. Most of the population were male, aged 51 or more. The majority completed primary school. They were married and the number of family members was 1-3. They were in the agricultural sector and earned a monthly income of 3,001 -4,000 baht. Most lived in the crown property land for 30 years or more. They were common citizens.

Acknowledgement of laws on crown property land and public land. It was found that people acknowledged most that crown property land was public land, followed by the fact that such land was for rent to the general public, including

squatters. They knew the least that the government was responsible for providing housing for people and issue a legal landownership paper to the people.

Overall, the residents in the crown property land were found to agree with the management of the land at a moderate level. They agreed most with the measures for solving the squatting problem. On the other hand, they moderately agreed with the measures for land use and the awareness of the problem.

When the hypotheses were tested, the personal factors found to be significantly related to the residents' opinions on the management of the crown property land at the 0.05 level were marital status, income, number of residential years in the crown property land, and social status, respectively.

In contrast, knowledge about laws concerning land had no relationship with their opinions on the management of crown property land.

Recommendations

1. Government agencies should educate people to have a good knowledge and understanding of all laws concerning public land, including rules and regulations to follow.

2. Training courses and seminars should be held for different levels of local government leaders, as well as community leaders, to have a good knowledge and understanding of prevention of squatting.

3. Public forums should be held for residents and nearby community people to express their views and suggestions.

4. Integrated operation should be carried out to alleviate people's difficulties. The policy, rules and regulations should be harmonious.

5. The government should set a policy of allotting arable for the poor, getting them to hold land or have the right on that land.

6. The government should have a policy to give a low rental fee to those squatting the land for a long time before the passage of the Act of Land. It should require them to conserve resources, especially rose species of trees, on that land.